

Tavaraliikenteen tilannekuva

Analyysiverkosto

13.10.2022

Marko Mäenpää, erityisasiantuntija

Taustaa ja tavoitteita

- ▶ Tavaraliikenteen tilannekuva julkaistu ensimmäisen kerran syksyllä 2021.
- ▶ Palvelee erityisesti Liikenne 12-prosessia.
- ▶ Tarkoitus on kuvata liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta keskeisimpiä asioita huomioiden kaikki kuljetusmuodot.
- ▶ Tavaraliikenteen tilannekuvan päivitys on jatkuva prosessi
 - ▶ kehittyä tarpeiden, saatavilla olevan tiedon sekä saatujen kokemusten perusteella
 - ▶ Rullaava päivitys, mutta lähtökohtaisesti kerran vuodessa
- ▶ Tilannekuva julkaistu Tarficomin julkaisualustalla
<https://tieto.traficom.fi/fi/node/8518?aihe=%255B607%252C622%255D&group=liikennepalveluidentilannekuva&limit=20&offset=0&query=&sort=updated>

Tavaraliikenteen tilannekuvan teemat

Tavaraliikenne Suomessa

Lentoliikenne

Rautatieliikenne

Vesiliikenne

Tieliikenne

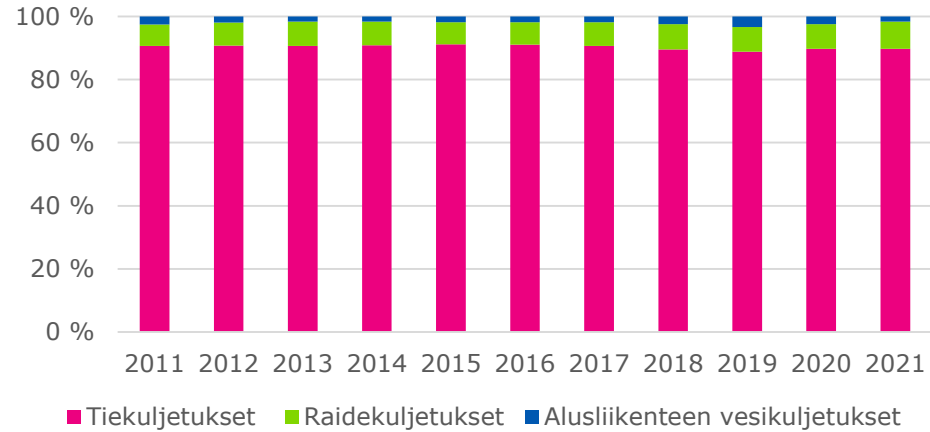
Kuljetusmuotojen
roolit
tavaraliikenteessä

Logistiikan tila ja
toimintaedellytykset
Suomessa

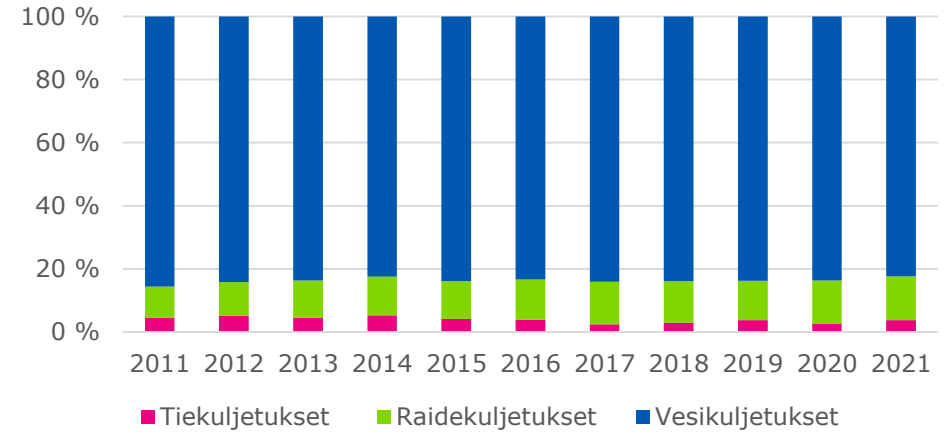

Tavaraliikenne Suomessa

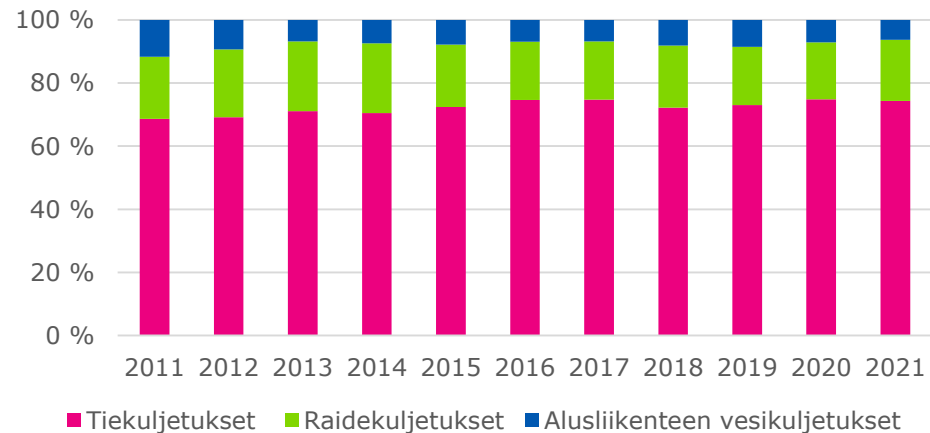
Liikennemuotojen osuudet kotimaan kuljetuksista (tonnit)

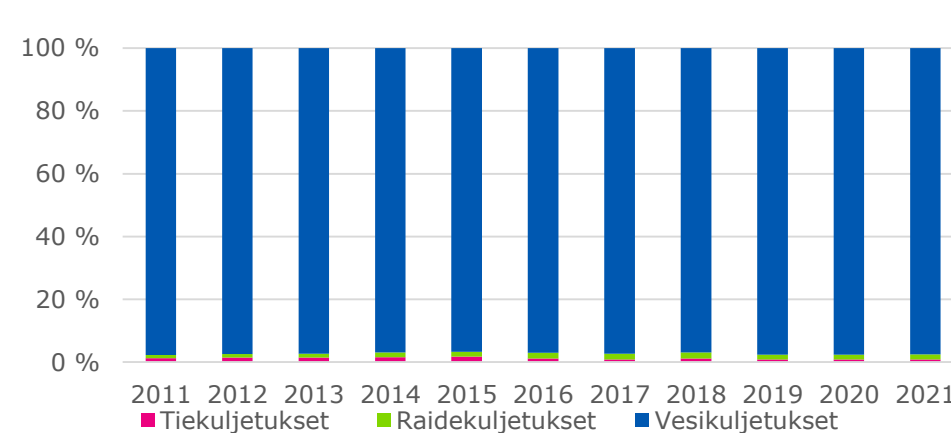
Liikennemuotojen osuudet ulkomaan kuljetuksista (tonnit)

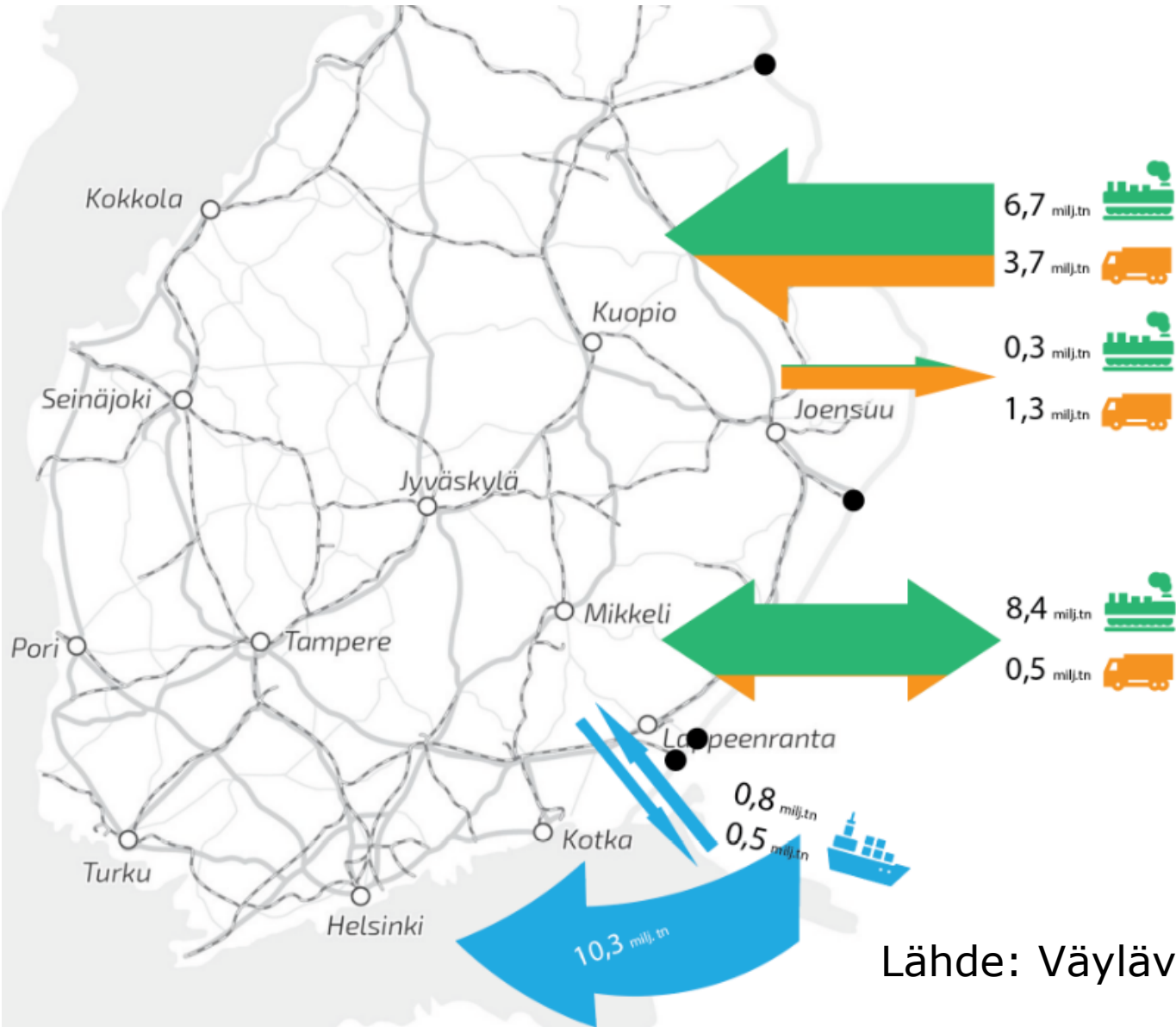
Liikennemuotojen osuudet kotimaan kuljetussuoritteesta (tonnikm)

Liikennemuotojen osuudet ulkomaan kuljetussuoritteesta (tonnikm)

Muutokset Venäjän hyökkäyssodan jälkeen

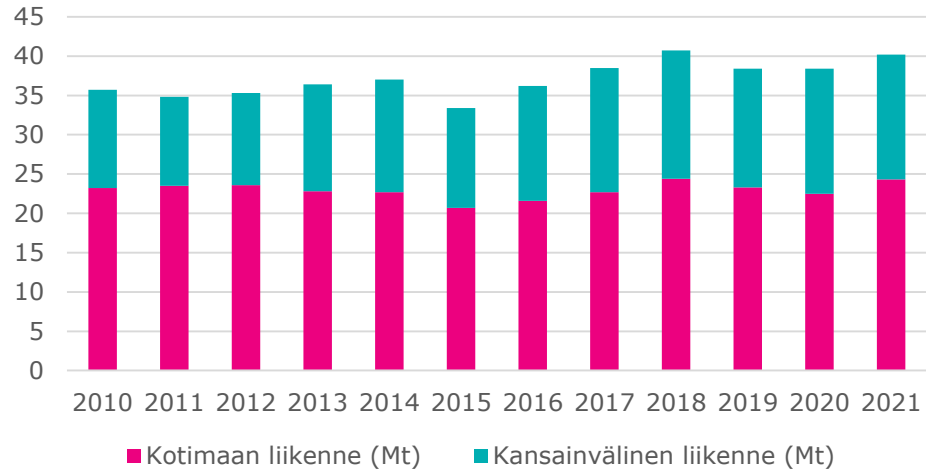

Lähde: Väylävirasto

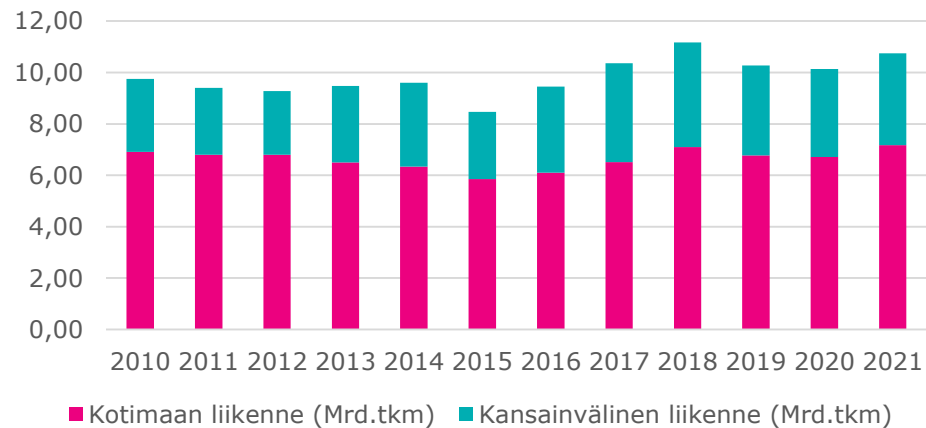

Rautatiekuljetukset ja niiden rooli

Rautateiden tavaraliikenne (Milj. t.)

Rautateiden kuljetussuorite (Mrd. tonnkm.)

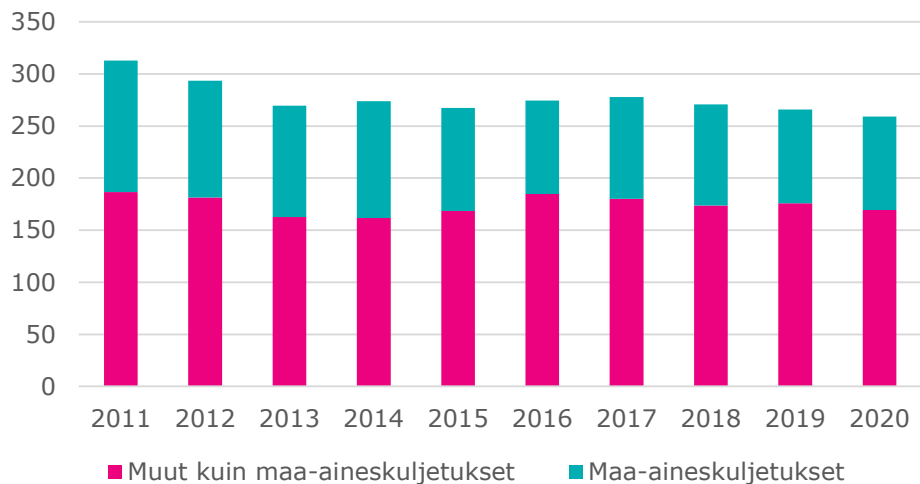
Rautatiekuljetukset ja niiden rooli

- ▶ Tilastokeskuksen mukaan kuljetettujen tonnien määrä on vähentynyt ensimmäisellä vuosineljänneksellä noin 11 ja toisella vuosineljänneksellä noin 31 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna.
- ▶ Kuljetussuorite on vastaavina ajankohtina vähentynyt noin 4 ja 24 prosenttia.
- ▶ Touko-elokuun aikana rautatiekuljetukset ovat vähentyneet vuoteen 2021 verrattuna erityisesti välillä Vartius–Oulu–Kokkola. Vartiuksen liikenne on pysähtynyt käytännössä kokonaan. Kuljetukset ovat vähentyneet myös Etelä-Suomen transitoliikenteen reiteiltä. Kuljetusmäärät ovat taas kasvaneet etenkin Savon- ja Karjalan radoilla todennäköisesti muuttuneiden raakapuukuljetusten takia.
- ▶ Valtakunnalliset liikenne-ennusteet päivittyvät loppuvuodesta.

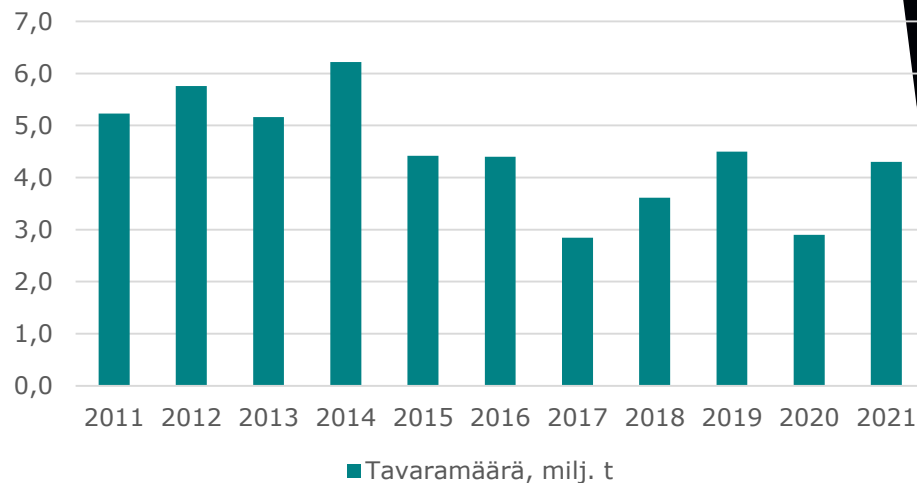

Tiekuljetukset ja niiden rooli

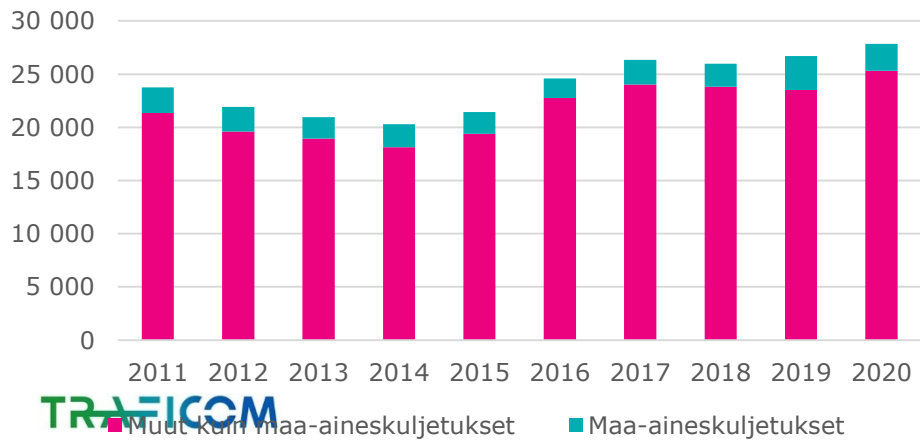
Kotimaan tiekuljetukset (Milj. tonnia)

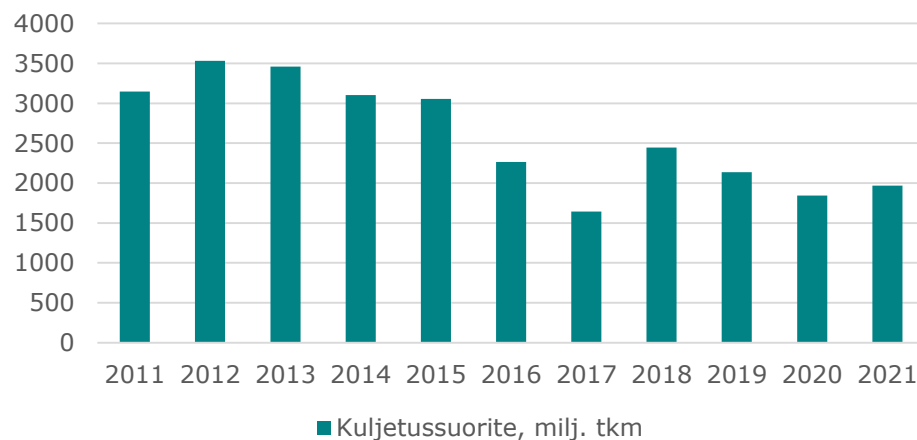
Ulkomaan tiekuljetukset (Milj. tonnia)

Kotimaan tiekuljetusten kuljetussuorite (Milj. tonnikm)

Ulkomaan tiekuljetusten kuljetussuorite (Milj. tonnikm)

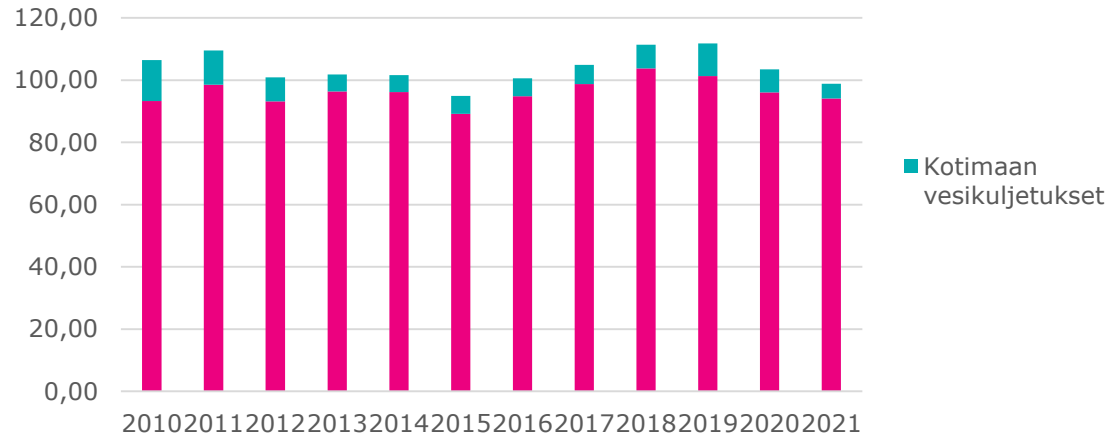
Tiekuljetukset ja niiden rooli

- ▶ Tilastokeskuksen mukaan kotimaan tieliikenteessä kuljetettujen tonni määrä on vähentynyt ensimmäisellä vuosineljänneksellä noin 3 ja toisella vuosineljänneksellä noin 10 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna.
- ▶ Kuljetussuorite on vastaavina ajankohtina kuitenkin kasvanut noin 22 ja 20 prosenttia.
- ▶ Suomea ja koko Länsi-Eurooppaa vaivannut kuljettajapula on entisestään pahentunut.
- ▶ Haasteita myös kaluston hankinnassa.
- ▶ Lisäksi hyökkäyssodan takia polttoaineiden hinnat ovat nousseet merkittävästi. Tämä on lisännyt haasteita kuljetusyritysten kannattavuudessa etenkin lyhyellä aikavälillä, mikäli kohonneita kustannuksia ei ole saatu siirrettyä asiakashintoihin.
- ▶ Valtakunnalliset liikenne-ennusteet päivittyvät loppuvuodesta.

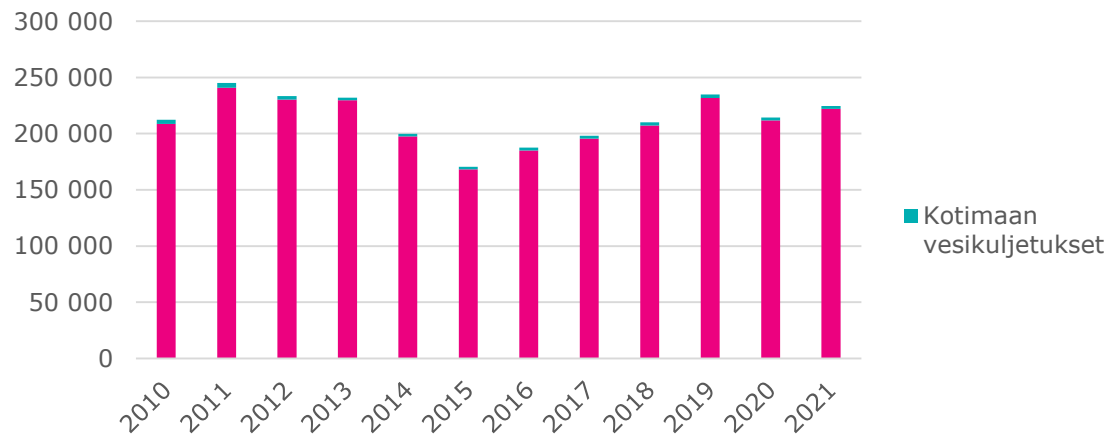

Vesikuljetukset ja niiden rooli

Ulkomaan merikuljetukset ja kotimaan vesikuljetukset (Milj. tonnia)

Ulkomaan merikuljetusten ja kotimaan vesikuljetusten kuljetussuorite (Milj. tonnism)

Vesikuljetukset ja niiden rooli

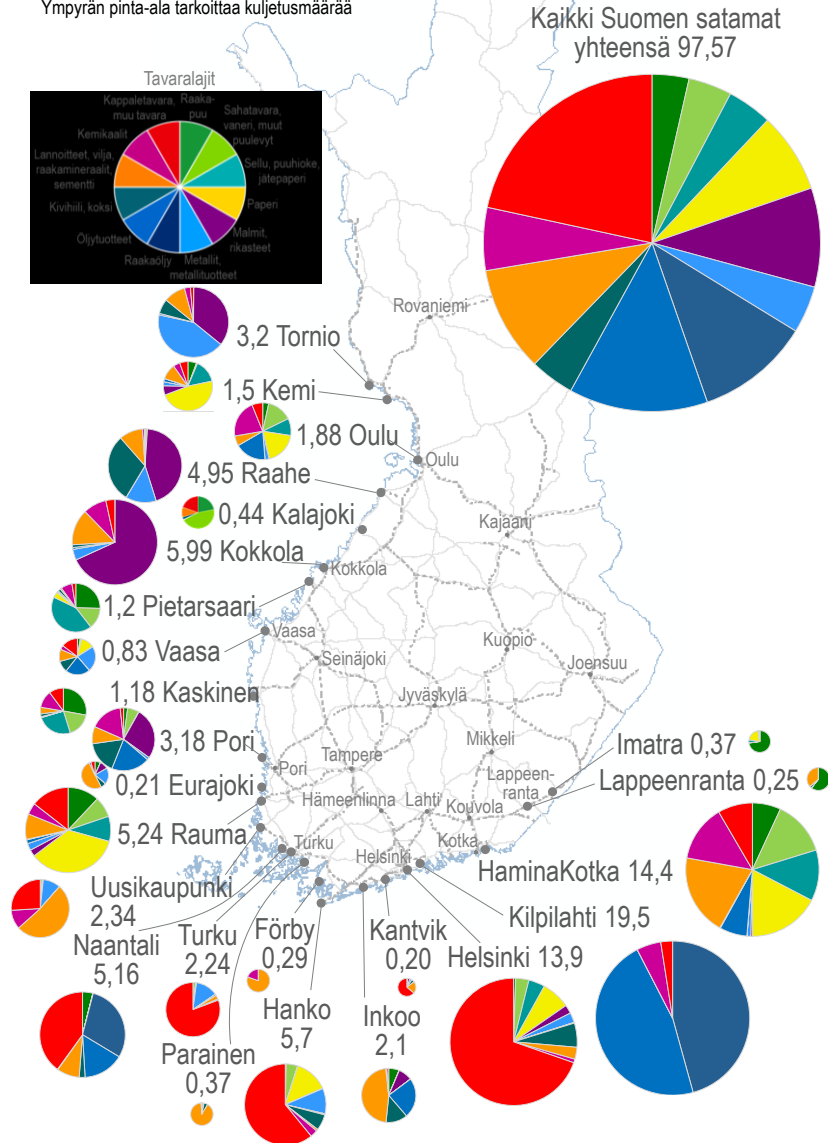
Suomen satamien ulkomaan meriliikenteen kuljetusmäärät

Miljoonaa tonnia vuodessa

Vuosien 2019–2021 kuljetusmäärien keskiarvo, tuonti ja vienti yhteensä, sisältää myös transitoliikenteen

Kartalla on esitetty satamat, joissa tarkasteluajanjakson keskimääräinen kuljetusmäärä oli vähintään 0,2 miljoonaa tonnia vuodessa (osuus 98,9 % tavaramäärästä)

Ympyrän pinta-ala tarkoittaa kuljetusmäärää

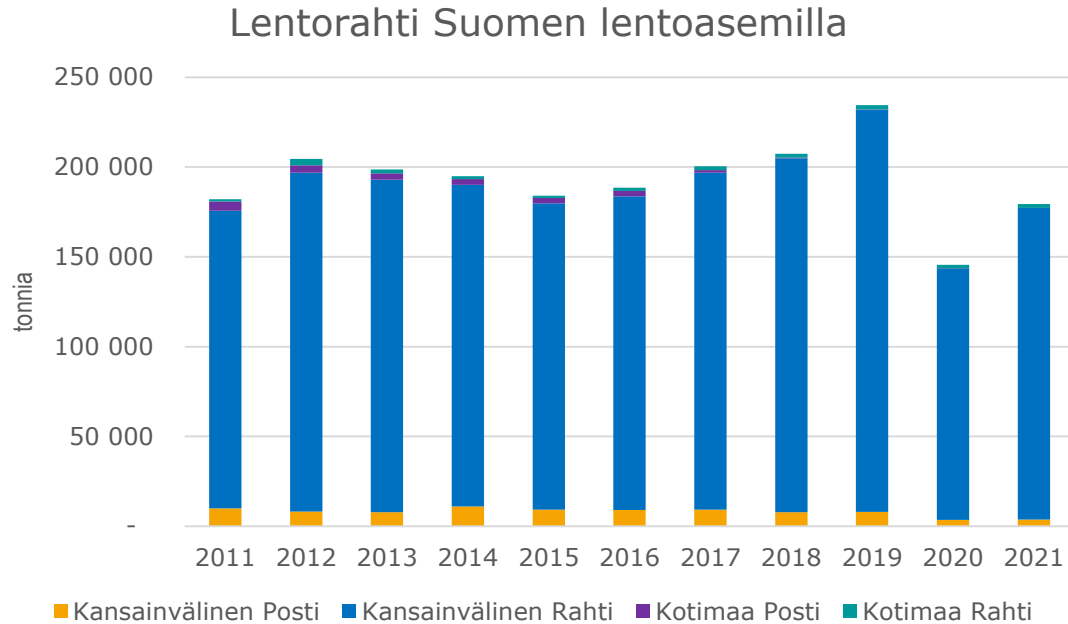

Vesikuljetukset ja niiden rooli

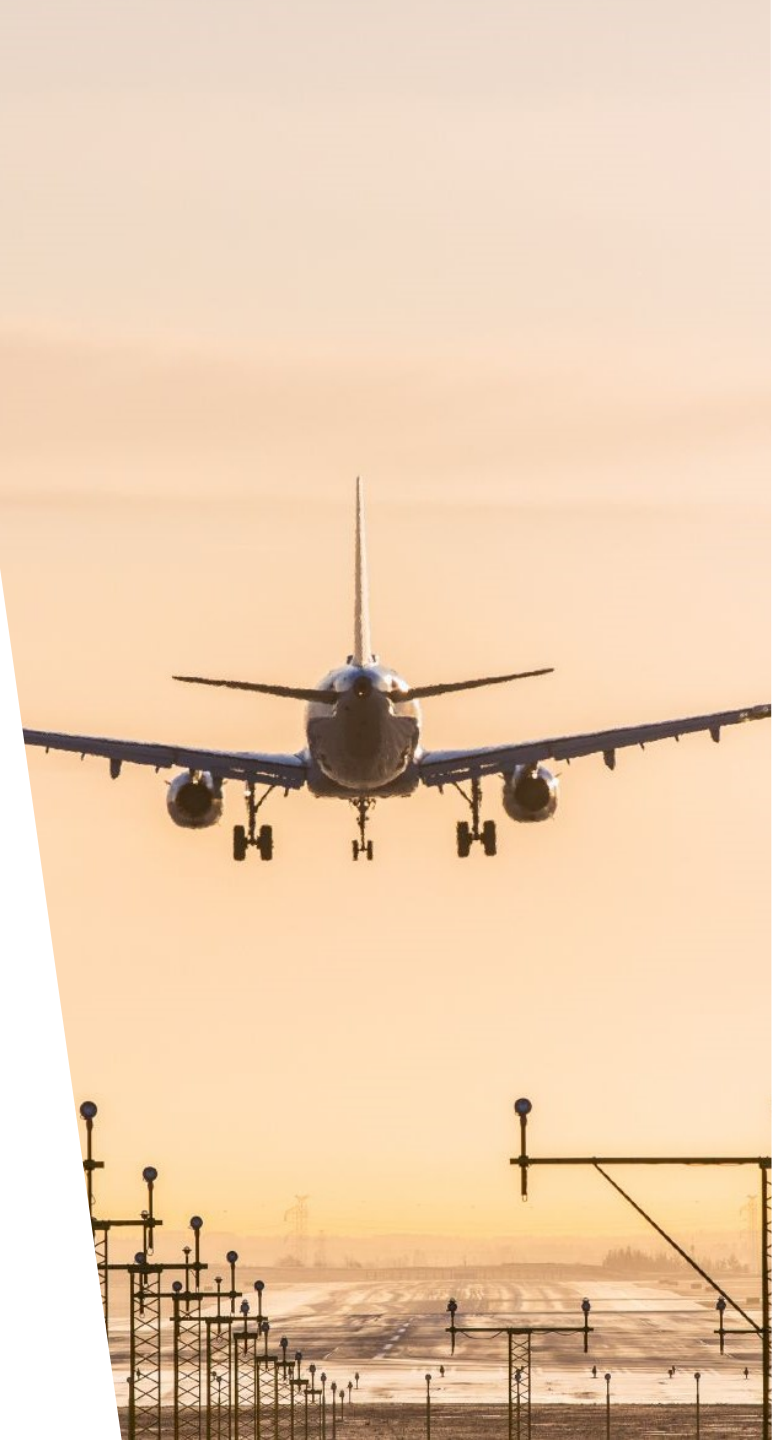
- ▶ Kokonaisuutena muutokset ulkomaankuljetusten määrissä touko-heinäkuussa vuosien 2021 ja 2022 välillä ovat tilastojen mukaan vielä melko pieniä.
 - ▶ Pakotteet ovat astuneet voimaan hiljalleen ja logistiikkaketjujen muutokset vievät aikaa. Kuljetusketjuissa tapahtuvia mahdollisia muutoksia rajoittavat niin satamien kuin takamaayhteysien välityskyky ja palvelutaso.
 - ▶ Yksittäisten satamien osalta muutoksia on tapahtunut (transitoliikenne, raaka-aineet).
- ▶ Pääosin koronapandemiasta johtuen globaalit merilogistiikkavirrat ovat kokeneet muutoksia ja etenkin konttikuljetuksen ovat kokeneet isoja haasteita.
- ▶ Saimaan kanavan liikenne on käytännössä pysähtynyt, tulevaisuus hyvin epävarmaa.
- ▶ Valtakunnalliset liikenne-ennusteet päivittyvät loppuvuodesta.

Lentorahti ja sen rooli

- Venäjä on sulkenut ilmatilansa mm. suomalaisilta lentoyhtiöiltä
- Vuonna 2022 tammi-elokuun aikana rahdin ja postin yhteenlasketut kuljetusmäärät ovat lähes samalla tasolla vuoden 2021 vastaaviin määriin verrattuna.
- Venäjän hyökkäyssodan jälkeen yhteenlasketut kuljetusmäärät maaliskuussa ovat noin 10 prosenttia pienemmät edelliseen vuoteen verrattuna.

Kiitos!

marko.maenpaa@traficom.fi

